

TIPOgrafika

BETŰ | KÉP · SZÓ | KÉP · SZÖVEG | KÉP

A LÁTVÁNY FELŐL NÉZVE

Maczó Péter

Gondold meg, mit mondasz, és mondd, amit gondolsz!

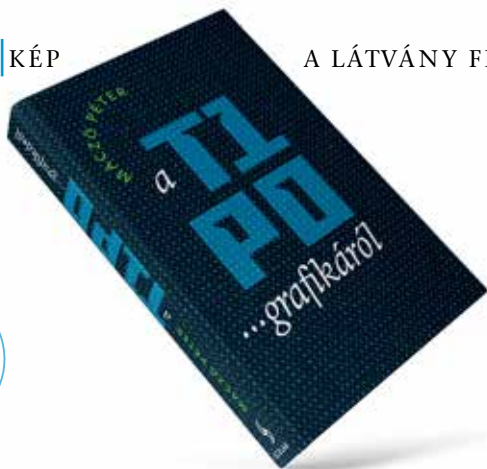
KURT WEIDEMANN

Szerzőnk betűtervező, tervezőgrafikus – erős tipográfus beütéssel. Olyan ember, aki nem sokat kertel, és kimondja, mit gondol. Többnyire szórakoztató is, mert ugyan ki venné magára azt, amit mond?

Nekem ő nem etalon... Vagy mégis, mert tetszik, hogy van mersze hozzá. Tehát amikor ennek a tíz éve beígért könyvnek az összeállításába kezdtem, arra gondoltam: csak őszintén! Mert a tipográfiában is lehet hazudni (azért ez sem politikusi kiváltság), talán csak lokálisabb a hatása, és a vizuális nyelvcsapások itt kevésbé nyílasak... Ízlés dolga, mint minden.

Ez elég megengedően hangzik, de nem opportunizmus. Úgy vélem, inkább elfogadás azzal szemben (és nem ellenében), amit naponta láthatunk, és amit mások követnek el – nem úgy, ahogyan mi tennénk. Sok ilyen dolgot találunk. A korszellem (ahogy találóan – csak megjegyzem – minden az, amit leírtam) hat ránk, elkerülhetetlen, akár a technikai erőter vagy azok a vonzások és tasztítások is, amelyek ritkán tudatosulnak. Simogatások és rúgások ezek – esztétikai értelemben.

A tipográfus többnyire ismeretlen, bár a könyv fél évezreden át (bizonyítottan) megőrizheti a nevét. Ez a tevékenység alap-

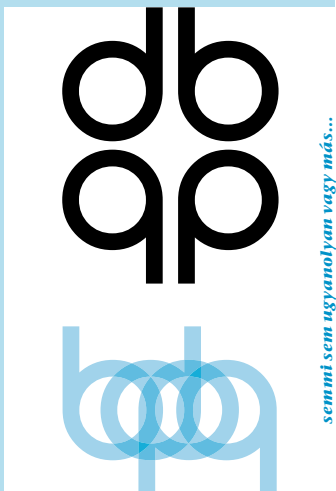
vetően emberi, hiszen eredete a kézírás, mindnyájunk gesztus művészete – akár a számítógép: lúdtoll helyett kalapács. Szerszám: oda ütünk vele, ahol nem fáj, vagyis a billentyűre. Sokan úgy is hiszik, és gátlástalanul alkotnak. Nyomdabetű van hozzá – nosza, print! Mondhatnák, épp olyan, mint a mobiltelefon: klikk és lefotózom. Felteszem a netre, ilyen vagyok, vagy ilyen láttam stb. Ezek nem verbális üzenetek. A betűk világa (hiszem) kicsit más. Nem szeparálódni szeretnék, beavatásra vágyom, hisz'

fabetűk és ligatúra natúr

mindent lehet sokféleképpen, és mind lehet(ne) jó, de ehhez kell inspiráció, készség és tudás, együtt. Amit elsajátíthatunk. Ahogyan lányok a rántáskeverést anyukájuktól, vagy fiúk a szerszám használatát (szárnyaljunk!) a nagypapájuktól. De ma nem a konvenciók éltetnek. Aki igazán mesterségre vágyik (és ezt a provokatív genderelméleti fricskát túlélte), annak nemtől és kortól függetlenül jól jöhet egy kis kitekintés, hogy valóban örömet lelje a betűk ismeretében, nem csak az olvasásban, de gondolatainak szö-

veggé alakításában is. A tipografika sajátos szóösszetétele a művészetet sejteti. E témával azonban érdemes szakmailag felkészülten foglalkozni. Nos, ez az, ami sokaknak kevésbé vonzó, s azt mondják, műszaki. Pedig: *A technika (csak) szabadságot ad a tervezőművésznek, hogy tervezhessen – mondja Maximo Vignelli... Hermann Zapf szerint: A tipográfia két-dimenziós architektúra, amelyre a vizuális kommunikáció alapjai épülnek.* Fogadjuk el, és éljünk e nagyszerű lehetőséggel!

A kötetben önként – de azért nem véletlenül – szerepet vállaló neves tipográfusok, szerzők, alkotók és gondolkodók – több mint százhuszan – mondataik és műveik szerint tágítják a horizontot. Idézett véleményükkel nem zárt kört, hanem nyitott teret kínálok. Úgy érzem, a tipográfia mindenkié. Akkor is, ha csak körülnéznünk értő szemmel, és még inkább, ha alkotóként részese szeretnénk lenni... A könyv 264 oldalán logikusnak tetsző sorrendben követik egymást a fejezetek, ahogyan azt tucatnyi más,

hasonló témájú kötetben látni, ám szívem szerint a kalandozást ajánlom: itt minden mindennel összefügg. Gátlátalan gondolataim szavakba öltöztetve afféle szögek – a szöveg rendeltetése szerint az ideáim akasztom rájuk. Befejezőként ide illő Kurt Weidemann mondata: *A tipográfiában csak annyit az abszolút újdonság, mint az ágyban vagy a konyhaművészetben. Tükörtojás? Ez ugyan csak a konyhaművészetre jó reflexió...* A könyv a Design Héten jelenik meg a Scolar gondozásában.

A tervezés utolsó pillanatában még megvárható néhány ötlet, a végén is jól generálható minden, amelyre szükség lehet. Azonban, ha már megvan az alapötlet, érdemes elvárni, hogy azonosító jelöléseket is megkapjunk, amelyek segítenek azonosítani a munkát, és a munkát megkönnyítik azonosítani a munkát. Ha azonosító jelöléseket is megkapunk, akkor azonosítani is lehet. Ha azonosító jelöléseket is megkapunk, akkor azonosítani is lehet. Ha azonosító jelöléseket is megkapunk, akkor azonosítani is lehet.

TIPIR PRESS

TIPIR PRESS

TAJTEKOSKÖNYV KÖZZÉJELENÉSI NAPOK

KÖZÖSSÉGI MUNKADÖRT

ÉRTÉKELÉS ÉS MUNKADÖRT

Zsigmond Károly

Közzététel: 2021. 04. 01.

Magyar Grafika 2021/4

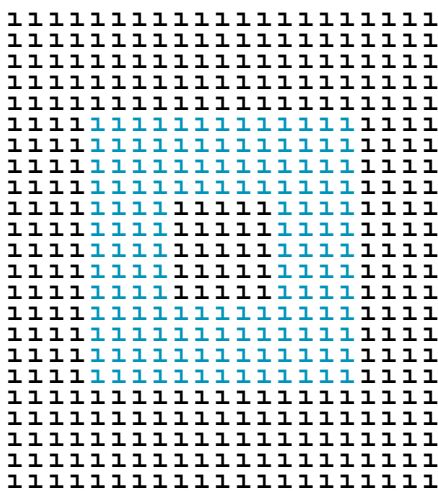
108

Gerincselek...

...és azonosító jelöléseket is megkapunk, amelyek segítenek azonosítani a munkát, és a munkát megkönnyítik azonosítani a munkát. Ha azonosító jelöléseket is megkapunk, akkor azonosítani is lehet. Ha azonosító jelöléseket is megkapunk, akkor azonosítani is lehet.

Magyar Grafika 2021/4

109

SZTÁR

chartouche, ami kiemel...

SIKER

START

Ismerkedés

...és azonosító jelöléseket is megkapunk, amelyek segítenek azonosítani a munkát, és a munkát megkönnyítik azonosítani a munkát. Ha azonosító jelöléseket is megkapunk, akkor azonosítani is lehet. Ha azonosító jelöléseket is megkapunk, akkor azonosítani is lehet.

STEAL LIKE AN ARTIST

HOW TO SEE

ROOM